

ĐẠI HỌC QUỐC GIA TP HCM

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHỆ THÔNG TIN

KHOA KHOA HỌC MÁY TÍNH

BỘ MÔN CẤU TRÚC DỮ LIỆU VÀ GIẢI THUẬT

Báo cáo

Đề tài: Divide/Decrease/Transform and Conquer

Môn học: Phân tích và thiết kế thuật toán

Sinh viên thực hiện:

Nguyen Minh Huy(23520634)

Do Quang Luc(23520902)

Giáo viên hướng dẫn:

Nguyen Thanh Son

Ngày 21 tháng 11 năm 2024

1. Divide and Conquer

Bài toán: Sắp xếp mảng bằng thuật toán Merge Sort

- **Mô tả bài toán:** Cho một mảng số nguyên, sắp xếp mảng theo thứ tự tăng dần.
- **Cách áp dụng:**
 - *Chia (Divide)*: Chia mảng ban đầu thành hai mảng con có kích thước xấp xỉ bằng nhau.
 - *Trị (Conquer)*: Đệ quy sắp xếp từng mảng con.
 - *Hợp (Combine)*: Gộp hai mảng con đã được sắp xếp thành một mảng hoàn chỉnh bằng cách so sánh và chọn phần tử nhỏ hơn từ mỗi mảng.
- **Ứng dụng thực tế:** Tối ưu hóa việc sắp xếp danh sách lớn trong cơ sở dữ liệu hoặc quản lý dữ liệu giao dịch tài chính.

2. Decrease and Conquer

Bài toán: Tìm kiếm nhị phân (Binary Search)

- **Mô tả bài toán:** Cho một mảng đã được sắp xếp và một số x , tìm chỉ số của x trong mảng (hoặc trả về -1 nếu không tồn tại).
- **Cách áp dụng:**
 - *Giảm bài toán (Decrease)*: Ở mỗi bước, so sánh x với phần tử giữa mảng:
 - * Nếu x nhỏ hơn phần tử ở giữa, chỉ xét nửa mảng bên trái.
 - * Nếu x lớn hơn phần tử ở giữa, chỉ xét nửa mảng bên phải.
 - Lặp lại quá trình cho đến khi tìm thấy x hoặc không còn mảng để xét.
- **Ứng dụng thực tế:** Tìm kiếm nhanh trong danh sách lớn, như tìm kiếm từ khóa trong từ điển hoặc cơ sở dữ liệu.

3. Transform and Conquer

Bài toán: Kiểm tra một số có phải là số nguyên tố

- **Mô tả bài toán:** Xác định xem số n có phải là số nguyên tố hay không.
- **Cách áp dụng:**
 - *Biến đổi bài toán (Transform):* Thay vì kiểm tra tất cả các số từ 2 đến $n - 1$, chỉ cần kiểm tra các ước từ 2 đến \sqrt{n} , vì mọi ước x lớn hơn \sqrt{n} đều có một ước nhỏ hơn hoặc bằng \sqrt{n} .
 - *Giải bài toán đã được biến đổi:* Kiểm tra n có chia hết cho bất kỳ số nào từ 2 đến \sqrt{n} . Nếu không, n là số nguyên tố.
- **Ứng dụng thực tế:** Kiểm tra tính nguyên tố trong các thuật toán mã hóa RSA hoặc các hệ thống bảo mật dữ liệu.

Tóm tắt

- **Divide and Conquer:** Chia bài toán lớn thành các bài toán con, giải từng bài toán con và kết hợp kết quả (ví dụ: Merge Sort).
- **Decrease and Conquer:** Giảm kích thước bài toán qua từng bước và giải bài toán nhỏ hơn (ví dụ: Binary Search).
- **Transform and Conquer:** Biến đổi bài toán thành một dạng khác để giải quyết dễ hơn (ví dụ: Kiểm tra số nguyên tố).

Đề bài

Cho 2 số nguyên x và n ($x \leq 10^{18}, n \leq 10^{18}$). Tính tổng:

$$S = x^0 + x^1 + x^2 + \dots + x^n$$

Ví dụ: với $x = 5$ và $n = 5$, thì $S = 3906$.

—

Cách 1: Duyệt tuần tự (Naive Approach)

Ý tưởng:

- Tính từng lũy thừa x^k từ $k = 0$ đến $k = n$ và cộng dần vào tổng S .
- Đây là cách làm đơn giản nhưng không tối ưu.

Ưu điểm:

- Dễ triển khai.
- Phù hợp khi n nhỏ.

Nhược điểm:

- Không khả thi khi n lớn vì số phép tính tăng tuyến tính với n .

Mã giả C++:

```
1 // C++ Implementation
2 long long naive_sum(long long x, long long n) {
3     long long S = 0;
4     long long current_power = 1; //  $x^0 = 1$ 
5     for (long long i = 0; i <= n; ++i) {
6         S += current_power;
7         current_power *= x;
8     }
9     return S;
10 }
```

Độ phức tạp: $O(n)$.

Cách 2: Sử dụng công thức cấp số nhân

Ý tưởng:

- Tổng S của cấp số nhân được tính bằng công thức:

$$S = \frac{x^{n+1} - 1}{x - 1}, \quad \text{nếu } x \neq 1.$$

- Nếu $x = 1$, thì $S = n + 1$.

Ưu điểm:

- Hiệu quả khi n lớn, không cần tính tất cả lũy thừa.
- Độ phức tạp thấp: $O(\log(n))$ nhờ sử dụng lũy thừa nhanh.

Nhược điểm:

- Cần xử lý số học lớn để tránh tràn số.

Mã giả C++:

```
1 // C++ Implementation
2 long long geometric_sum(long long x, long long n) {
3     if (x == 1) {
4         return n + 1;
5     } else {
6         return (pow(x, n + 1) - 1) / (x - 1);
7     }
8 }
```

Độ phức tạp: $O(\log(n))$.

Cách 3: Sử dụng Divide and Conquer

Ý tưởng:

- Chia bài toán thành hai phần:

$$S_1 = x^0 + x^1 + \dots + x^{\text{mid}}, \quad S_2 = x^{\text{mid}+1} + \dots + x^n,$$

với $\text{mid} = \lfloor n/2 \rfloor$.

- Tính S_1 bằng đệ quy. Sau đó, tính S_2 bằng cách nhân S_1 với $x^{\text{mid}+1}$ (do S_2 là dịch chuyển lũy thừa của S_1).

Ưu điểm:

- Phù hợp khi n rất lớn.
- Tối ưu hóa tính toán bằng cách giảm số lần tính lũy thừa.

Nhược điểm:

- Phức tạp hơn khi triển khai.

Mã giả C++:

```
1 // C++ Implementation
2 long long divide_and_conquer_sum(long long x, long long n) {
3     if (n == 0) return 1; // Tr  íng  h  p  c  b  n
4     long long mid = n / 2;
5     long long S1 = divide_and_conquer_sum(x, mid);
6     long long S2 = S1 * pow(x, mid + 1);
7     if (n % 2 == 0) {
8         return S1 + S2;
9     } else {
10         return S1 + S2 + pow(x, n);
11     }
12 }
```

Độ phức tạp: $O(\log^2(n))$.

So sánh 3 cách giải

Cách giải	Kỹ thuật áp dụng	Độ phức tạp	Ưu điểm / Nhược điểm
Cách 1: Duyệt tuần tự	Không tối ưu	$O(n)$	Dễ triển khai; không khả thi khi n lớn
Cách 2: Công thức toán học	Transform and Conquer	$O(\log(n))$	Hiệu quả; cần xử lý số học lớn
Cách 3: Divide and Conquer	Divide and Conquer	$O(\log^2(n))$	Tối ưu hóa tốt cho n lớn

Kết luận

- Cách 1 chỉ phù hợp với n nhỏ, đơn giản nhưng không hiệu quả.
- Cách 2 là lựa chọn tốt nhất nếu cần hiệu suất cao và tính toán chính xác.
- Cách 3 là phương pháp hiệu quả và thực tế nhất khi n rất lớn, nhờ chia nhỏ bài toán và tối ưu lũy thừa.